

Tình Già

LS Ngõ Tăng Giao

Bài thơ "Tình Già" của nhà văn nhà thơ Phan Khôi là một bài thơ nổi tiếng được công bố lần đầu năm 1932. Tác phẩm này được xem như là bài thơ tự do đầu tiên mở đường cho phong trào Thơ Mới ở Việt Nam. Bài thơ nói về một chuyện tình đôi lứa, yêu nhau tha thiết, cùng thề non hẹn biển. Nhưng sự đời khiến cho họ phải xa nhau. 24 năm sau, họ tình cờ gặp mặt nhau và chỉ biết liếc nhìn nhau:

*Hai mươi bốn năm sau.
Tình cờ đất khách gặp nhau.
Đôi cái đầu đều bạc.
Nếu chẳng quen lung đố nhìn ra được.
Ôn chuyện cũ mà thôi.
Liếc đưa nhau đi rồi,
Con mắt còn có đuôi.*

Ngày nay khi nhớ tới bài thơ "Tình Già" nói trên khiến nhiều người lại ngậm ngùi vì chuyện vợ chồng trẻ chia tay nhau được coi là... chuyện dài "nhân dân tự vệ." Nhiều trai trẻ than rằng mối tình đẹp với "con nai vàng ngơ ngác" buổi ban đầu tan mất rồi? Chẳng còn bóng dáng con nai vàng ngơ ngác đâu cả. Sau khi cưới nàng về được một thời gian chỉ thấy... con sư tử Hà Đông xuất hiện mà thôi!

Người ta còn nhắc chuyện ở nước Cu Ba rằng ông chồng thú nhận: "*Hôn nhân là một điều xì gà. Càng ngon ta càng hút nhiều, càng hút nhiều càng ngấn đi!*". Thờì vợ ông ấy nói: "*Hôn nhân đúng là một điều xì gà, và tất cả có thể đốt cháy chỉ bằng một que diêm thôi!*". Đây là chuyện thường tình của bọn trẻ! Nhưng chuyện vợ chồng già mà còn bỏ nhau khiến nhiều người lấy làm lạ. Người ta vẫn cứ nghĩ rằng sau hôn nhân, nhất là khi về già, dù hai vợ chồng có trở nên hai mặt của một đồng tiền, tuy không nhìn nhau nữa nhưng cũng vẫn kề lưng nhau chứ? Lờì cựu Phó Tổng Thống Al Gore đấy! (*After marriage, husband and wife become two sides of a coin; they just can't face each other, but still they stay together*).

Nhưng hiện nay điều đó không còn là... chân lý nữa rồi vì tại Hoa Kỳ, tin vợ chồng cựu Phó Tổng Thống Al Gore & Tipper chia tay sau 40 năm mặn nồng chăn gối cũng đã làm nhiều người thắc mắc ("*40 more years? Not for Al and Tipper Gore, who've announced their separation*") Rồi sau đó lại có tin ông Tổng Thống Putin của nước Nga cũng vừa ly dị vợ sau đúng... 30 năm thành hôn. Lấy nhau tháng 7-1983, tan hàng tháng 6-2013 (*Putin announced that their marriage was over*).

Nhân đó có người còn kể chuyện nằm mơ thấy người bạn thân qua đời hiện về khoe rằng: "*Tớ được đưa ra trước tòa phán xét của Thượng Đế. Có tiếng loa: 'Ai có vợ, và đã sống với vợ từ 30 năm trở lên, hãy đứng sang bên phải!' Tớ theo tiếng loa, chạy vội đứng sang bên phải. Đông người lắm! Ai trông cũng thiếu não quá sức. Chừng mấy phút sau, bỗng lại nghe có tiếng vọng từ trên trời cao: 'Các con yêu quý, lúc còn sống, các con có vợ và đã ở với vợ được trên 30 năm, như thế các con được coi như đã ở luyện ngục cả mấy trăm năm rồi, các con coi như đã gột được sạch mọi tội lỗi và đáng được lên Thiên Đàng ngay lập tức để hưởng Thiên Nhan Chúa!'. Tớ mừng quá xá!*".

Ngày nay tại các xã hội Tây phương, vụ vợ chồng già bỏ nhau sau ba, bốn chục năm sống chung trong hòa bình chen lẫn với chiến tranh lạnh cũng đã trở nên khá quen thuộc. Đối với các cặp vợ chồng già Việt Nam thì không rõ lắm, nhưng có nhiều người "báo cáo" rằng cảnh khá phổ biến là khi ông leo lên tầng trên thì bà xuống tầng dưới; ông chuồn vào trong phòng ngồi gõ computer check "meo" thì bà né ra ngoài phòng khách một mình ngồi xem TV, Asia hay Thúy Nga Paris By Night hoặc phim bộ... Đại Hàn; bà cất giọng lái nhải thì ông làm thinh như đang tập trung tâm trí vào cõi... thiên.

Theo Giáo sư Pepper Schwartz của đại học Sociology University of Washington, các cặp vợ chồng già tưởng họ hiểu rõ nhau hơn theo năm tháng, xích lại gần nhau hơn theo thời gian nhưng thật sự ra không phải như vậy đâu. Không ai hiểu ai hết. Giáo sư Schwartz cho rằng ngày nay tiến bộ khoa học và ngành y khoa đã giúp con người sống thọ hơn xưa rất nhiều. Những năm bonus dư thừa đã tạo điều kiện cho quý cụ ông và cụ bà có cơ hội để hưởng thụ cuộc sống cho đúng nghĩa của nó.

Theo US Census thì lối 50 phần trăm các cặp vợ chồng già đã quyết định chọn giải pháp rẽ đám. Tây họ gọi những chuyện bực dọc qua lại giữa ông và bà là những "irritants" (nhức nhối) làm hại thần kinh. Ngày nay ly dị không còn được xem như vấn đề "taboo" (cấm kỵ) nữa. Các cặp vợ chồng già có khuynh hướng bắt chước bọn trẻ, ở không được thì "Bye! Bye!" bỏ nhau. Xưa các cụ phải chịu đựng để tránh rắc rối cũng như để giữ thể diện gia đình và muốn được bình an cho đến lúc qua đời. Ngày nay họ nghĩ rằng mình chỉ có một đời sống mà thôi, tội gì không sống cho đáng sống.

Cần kể thêm ở đây về trường hợp của cụ ông Lawrence John Ripple 71 tuổi. Một ngày đẹp trời vào tháng 9 năm 2016 cụ bước chân vào một nhà băng ở Kansas City và đưa cho người thu ngân một mảnh giấy trong đó có ghi rõ: "*Tôi có súng đây hãy đưa ngay tiền mặt cho tôi!*". Nhân viên ngân hàng vội gom tiền đưa cho cụ tổng cộng là 2,924 đồng. Lấy được tiền rồi thay vì bỏ chạy thì cụ lại ra ngồi ngoài hành lang vẫn còn ở trong nhà băng (to a lobby area still inside the bank) và chờ nhân viên cộng lực tới bắt mình. Cụ cho biết lý do cướp ngân hàng là để muốn được vào tù và thoát ly khỏi bà vợ. Cụ khai là cuộc sống chung của cụ gay gắt quá. Hôm đó sau khi cãi cọ với bà vợ ở nhà cụ bèn lấy một mảnh giấy và viết những hàng chữ cướp nhà băng như kể trên ngay trước mặt bà vợ và nói cụ thà vào ở trong tù còn sướng hơn ở chung nhà với bà vợ. Cụ sau đó thực hiện vụ cướp này. Cụ bị tòa tuyên phạt sáu tháng bị giam giữ trong nhà và 50 giờ làm việc công ích (Man Gets Home Confinement After Robbing Bank to Get Away from Wife.)

Oscar Wilde từng nói: "*Đàn ông lập gia đình vì mỗi một, đàn bà vì tò mò, cả hai đều thất vọng.*" Nhưng tuy nói thế chứ thời nay người ta vẫn thấy còn có những cảnh "chồng già vợ trẻ là tiên". Điển hình là cụ ông triệu phú Hugh Hefner trùm tạp chí Playboy đón năm mới 2013 bằng lễ cưới với người tình trẻ kém cụ chỉ có... 60 tuổi thôi. Cụ 86 trong khi Crystal Harris mới 26. Không lâu sau đám cưới, có nguồn tin cho biết, cặp vợ chồng chênh lệch tuổi tác nhất làng giải trí thế giới này lại còn mong muốn sớm có con chung. Cụ này khoe đã từng ngủ với hơn 1.000 phụ nữ. Buồn thay cụ đã qua đời ở tuổi 91 tại biệt thự Playboy trị giá 200 triệu USD ở Los Angeles.

Vào năm 2014 người mẫu Cathy Schmitz, 24 tuổi, của Playboy kết hôn với tỷ phú người Áo Richard Lugner 81 tuổi. Nàng từng tuyên bố là tình yêu bất phân tuổi tác "*Love knows no age.*" Lại nữa, nào là cuộc hôn nhân của nữ danh ca Celine Dion, 44 tuổi và Rene Angelil, 70 tuổi đã kéo dài tới 19 năm. Rene Angelil là người quản lý của Celine Dion từ khi nàng mới 12 tuổi. Nào là đạo diễn Clint Eastwood, 82 tuổi có vợ là phóng viên người Mỹ Dina Ruiz Eastwood, 47 tuổi. Họ kết hôn năm 1996. Cũng phải kể tới chuyện diễn viên Dick Van Dyke, 86 tuổi, kết hôn với chuyên gia trang điểm Arlene Silver, 40 tuổi, vào tháng 3-2012.

Một trường hợp hy hữu nữa, mới thực sự đúng là... tình già! Đó là trường hợp của cụ ông Paul Walker, 88 tuổi, quyết định làm đám cưới với cụ bà Ann Thayer, 87 tuổi, tại một trung tâm phục hồi sức khỏe ở Lewiston, tiểu bang Main. Hai người gặp nhau lần đầu tiên ở một nhà thờ cách đây 17 năm và bắt đầu hẹn hò từ đó. Cả hai quyết định làm đám cưới sau khi bị một số nhân viên bệnh viện chọc ghẹo ít tuần trước đó. Mỗi ngày, cụ bà Thayer đều ghé thăm cụ ông Walker tại bệnh viện nơi cụ ông đang tập phục hồi sức khỏe. Cụ bà nói cụ có "những năm tháng rất đẹp" với cụ ông. Cụ ông và cụ bà từng lập gia đình trước đây. Giám đốc bệnh viện nói với báo Sun Journal rằng đây là lần đầu tiên cơ sở y tế này có đám cưới. Cụ bà Thayer nói cả hai người bàn chuyện đi hưởng tuần trăng mật khi cụ ông khỏe mạnh trở lại (Không biết có còn... mật hay không?)

Sau đây là một câu chuyện "Tái hồi Kim Trọng" cũng rất hiếm có! Ở nước Anh vào năm 2013 có một cặp vợ chồng cưới nhau lại sau gần 50 năm ly dị nhau. Bà Ingram ly dị ông chồng Holmes vào năm 1965 và sau đó cả hai người đều đã lập gia đình với người khác. Người chồng mới của bà Ingram qua đời khoảng 3 năm trước lúc ở tuổi 72. Bà vợ thứ ba của ông Holmes thì mới qua đời mùa hè vừa qua. Rồi 18 tháng trước bà Ingram, tuổi 76 cùng ông Holmes, tuổi 79 cùng đoàn tụ trong một buổi hội họp gia đình nhân dịp mùa lễ Giáng Sinh do cô con gái của hai người là Lisa tổ chức. Ai ngờ hai ông bà chợt muốn nối lại "tình xưa nghĩa cũ". Ông Holmes vội cầu hôn và đưa ngay cái nhẫn xưa mà ông đã mua cho bà Ingram khi bà mới 17 cái xuân xanh! Bà Ingram thổ lộ: "*Tại sao lần kết hôn trước không được lâu dài nhỉ? Chúng tôi lấy nhau được 10 năm và có với nhau 2 mặt con nhưng hồi đó chúng tôi còn trẻ người non dạ quá nên hôn nhân tan vỡ.*" Còn ông Holmes tuyên bố: "*Kỳ này chúng tôi sẽ duy trì cuộc sống vợ chồng thật là tốt đẹp mãi mãi!*"

Câu chuyện của cụ ông George Sanders, 86 tuổi, bị can tội giết vợ tên Ginger Sanders tại Arizona là một câu chuyện tình già thật đặc biệt. Cụ bà Ginger bị bệnh đa xơ cứng (multiple sclerosis) từ năm 1969 và sau một thời gian ngắn bà phải đi xe lăn. George là cựu quân nhân trong trận thế chiến thứ hai di chuyển từ tiểu bang

Washington đến Arizona vì khí hậu ẩm và khô. Khi bà phải đi xe lăn thì ông là người săn sóc cho bà. Ông nấu ăn, dọn nhà, giặt đồ và giúp bà trang điểm. Ông đưa bà đi tiệm làm tóc. Khi bà làm móng tay, ông cầm tay bà để cho thợ có thể săn sóc bàn tay cho bà. Thời gian trôi qua, cụ ông cũng già đi. Tim ông bị yếu và phải dùng máy trợ tim (pacemaker). Tình trạng sức khỏe của cụ bà cũng tệ đi. Bà bị thêm chứng bệnh gọi là gangrene (bệnh hoại thư), một chứng bệnh lở loét da rất trầm trọng. Bác sĩ muốn bà nhập bệnh viện để cắt đi những ngón chân bị gangrene hủy hoại, và sau đó đưa bà vào viện dưỡng lão (nursing home) để bà có thể được nhân viên chăm sóc cho đến khi chết.

Đó cũng là tình cảnh tuyệt vọng, bà không muốn vào bệnh viện. Đó là lý do bà muốn được chết bên người chồng yêu quý. Bà năn nỉ cụ ông làm cho bà chết. Nhưng ông nói với bà là ông không thể giết bà được. Ông kể cho cảnh sát viên là bà nói... ông có thể làm được. Sau đó cụ ông lấy khẩu súng lục, quần khăn tắm chung quanh để không bị lạc đạn. Bà hỏi ông: "*Cái này có đau lắm không?*" Ông trả lời: "*Không đau đâu. Bà sẽ không có cảm giác gì hết.*" Thế là bà nói: "*Vậy ông làm đi, làm đi, làm đi!*"... và như thế... cụ ông đã bóp cò và cụ bà đã ra đi. Sau đó cụ George đã bị bắt và bị truy tố về tội giết người có chủ ý. Một tội danh có thể bị kết án tử hình hay chung thân. Khi ra toà, người con của cụ ông nói với Toà là gia đình không muốn cụ ông bị truy tố. Con trai cụ nói với Toà: "*Tôi yêu mẹ tôi vô cùng và tôi cũng yêu cha tôi như thế. Cha mẹ tôi sống với nhau hơn 62 năm, và cha tôi phải nuôi dưỡng, săn sóc mẹ tôi ngày này qua ngày khác. Tôi tin là việc đi khám bác sĩ, những cú phone về sức khỏe và thời gian chờ đợi cho có giường trống ở bệnh viện đã giúp cha mẹ tôi làm một quyết định chung. Do đó, tôi không quy lỗi ở cha tôi.*" Người con nghẹn ngào, nói tiếp: "*Ai cũng có hình ảnh một anh hùng trong cuộc đời của họ... có thể là những người nổi tiếng khắp thế giới... nhưng tôi muốn thừa với quý Toà, người anh hùng trong cuộc đời tôi là cha tôi.*"

Cụ ông George có khoảng một phút để nói về tình yêu của cụ dành cho người vợ: "*Kính thưa quý Toà, tôi gặp Ginger khi nàng 15 tuổi và tôi yêu nàng kể từ ngày ấy. Tôi yêu nàng khi nàng 81 tuổi.*" Cụ nói với giọng run rẩy. "*Đó là nguồn ân phúc và tôi rất sung sướng được săn sóc cho nàng.*" Rồi cụ ông nói tiếp: "*Tôi rất lấy làm tiếc và buồn vì tôi đã gây ra cái đau và sự than van cho quý vị.*" Công tố viên đã yêu cầu Toà đùng phạt cụ vào tù, và đề nghị tù treo vì đây là một trường hợp rất đặc biệt. Khi Toà đọc bản án, cả gia đình cụ ông ngồi yên lặng để nghe phán quyết. Còn cụ ông đứng bất động, run rẩy trước vành móng ngựa. Quan Toà nhìn thẳng vào mắt của bị cáo, tuyên bố với giọng nhẹ nhàng, tuyên phạt bị cáo 2 năm tù treo không có giám sát. Quan Toà nói: "*Quyết định của ông đã vi phạm công lý với lòng thương xót (tampers justice with mercy).*"

Tuổi tuy già nhưng máu ghen đôi khi thời vẫn còn nguyên như hồi trẻ. Báo The Telegraph tại nước Anh đưa tin một cụ ông nộp đơn ly dị sau khi khám phá những lá thư trong cuộc tư tình của bà vợ mình hơn 60 năm trước. Hồ sơ toà án ghi nguyên đơn tên gọi là Antonio C, 99 tuổi và vợ là Rosa C, 96 tuổi. Hai người chung sống với nhau từ 77 năm trước. Theo nguồn tin UPI, cụ bà thú nhận chuyện ngoại tình nhưng không thể thuyết phục cụ ông ở lại. Hai cụ có 5 con, 12 cháu và 1 chất. Đây là trường hợp ly dị cao tuổi nhất thế giới - kỷ lục trước, năm 2009, là giữa một đôi vợ chồng người Anh 98 tuổi.

Thêm một nguồn tin từ Kanagawa cho biết một bà cụ sống tại Nhật đã bị bắt sau khi đánh chồng mình đến chết. Theo đó, cụ bà Yoshiko Suzuki, 79 tuổi, đã dùng một cây gậy dài để đánh chồng mình, cụ ông Masaharu, 79 tuổi, cho đến chết vào một buổi tối khi hai vợ chồng đang ở nhà riêng. Nguyên nhân được cho là vì cụ bà tức giận khi tranh cãi với chồng về việc cụ ông đã ngoại tình với một phụ nữ khác từ cách đây 40 năm và vì thế ông đã bị mất việc.

Trước đó cảnh sát cũng đã từng phải can thiệp một vụ tranh cãi dữ dội giữa hai cụ vào năm ngoái. Cặp vợ chồng già này hiện đang sống với con gái 43 tuổi, người đã đi ra ngoài vào buổi tối xảy ra sự việc. Bà Yoshiko hiện đang bị giam và đối mặt với tội đánh chết người.

Nhân nói chuyện "tình già" cũng không nên chỉ đề cập tới trường hợp các cụ ông tóc bạc lấy vợ "nhí" mà cần kể thêm ở đây một chuyện yêu đương tại Pháp, chàng trẻ và nàng già hơn chàng. Xin nhìn vào cuộc đời tổng thống nước Pháp thời nay là Emmanuel Macron. Chàng mới được đắc cử vào năm 2017 và là vị tổng thống trẻ nhất nước Pháp. Còn quá trẻ vì chỉ mới 39 tuổi đầu. Chàng kết hôn với bà Brigitte Trogneux, lớn hơn chàng những... 24 tuổi. Bà là cô giáo cũ của chàng tại trường trung học. Hai người gặp nhau lần đầu khi chàng còn là một học sinh 15 tuổi trong lớp học của bà. Bà là cô giáo, nhưng họ chỉ chính thức hẹn hò khi chàng được 18 tuổi (lại thêm chuyện thuộc loại "Vòng tay học trò" đây mà!) Cả hai ở với nhau rồi kết hôn vào

năm 2007 nhưng cả chục năm nay mà chưa có con chung. Còn bà vợ chàng thời đã có sẵn ba người con riêng từ cuộc hôn nhân trước trong đó người con trai lớn tuổi nhất, lại lớn hơn Macron tới 3 tuổi. Tin từ Paris năm 2017 còn cho biết là Emmanuel Macron bị đả kích về chi phí trang điểm cho tổng thống là 26,000 euro tương đương 30,700 đô la. Chi phí này gồm cả lương cho một chuyên viên trang điểm đi theo tổng thống mỗi khi ông xuất hiện trên đài truyền hình hay công du ngoại quốc.

Xin đừng quên một ngạn ngữ của người Mỹ: "*Người khéo ngoại giao là người đàn ông luôn nhớ ngày sinh nhật của đàn bà, nhưng đừng bao giờ nhớ tuổi của người đó.*" Và Goethe, được coi là một trong những vĩ nhân trong nền văn chương thế giới, cũng khuyên mấy ông bạn già là: "*Đừng nên để tuổi tác làm mình buồn. Tóc bạc trắng hay không ta vẫn là một tình nhân*" (*Don't let age get you down. White hair or not. You can still be a lover.*) Không biết có phải những "tư tưởng nhớn" thường gặp nhau không mà các nhà thơ của nước ta cũng đã từng thổ lộ bằng thơ:

*"Tình không tuổi và Xuân không ngày tháng"
(Xuân Diệu)*

*"Tuổi đó tuổi vàng hay tuổi ngọc;
Yêu nhau ai tính tuổi bao giờ"
(Vũ Hoàng Chương)*

Và cuối năm 2017 theo tờ báo Thaivisa ở Thái Lan, bà Sompong Chomphupraphet, 65 tuổi đang gây chú ý khắp mạng xã hội nước này khi treo tấm biển tuyển bạn trai trước cổng nhà. Bà viết trên bảng: "Nữ 65 tuổi cần một bạn trai 60-70 tuổi, đã về hưu và có lương, tốt bụng, chân thành và khỏe mạnh. Ai quan tâm xin liên hệ tại đây".

Cuối cùng xin kể chuyện về hai tù nhân, một già 90 tuổi, một trẻ khoảng hai mươi mốt, ngồi hàn huyên tâm sự. Cụ tù già hỏi: "*Mày làm gì mà bị ở tù thế?*" Anh tù trẻ đáp lời: "*Con bỏ dzợ...*" Cụ tù già ngắt lời: "*Tao chưa nghe luật pháp nào lạ kỳ vậy, bỏ dzợ mà cũng đi tù à?*" Anh tù trẻ: "*Con chưa nói dứt mà cụ nhảy dzô miệng con. Con bỏ dzợ con từ trên lầu ba xuống đất, cụ nội à! Còn cụ sao đi tù dzậy?*" Cụ tù già: "*Tao bị con nhỏ trong xóm, đáng tuổi cháu nội, thừa tội hiếp dâm nó.*" Anh tù trẻ: "*Chờ! Cụ còn xí quách đâu nữa mà hiếp dâm!*" Cụ tù già: "*Thế mới có chiêng, bị người ta chê tao già, cho nên lúc con nhỏ hàng xóm vu khống, tao mừng quá nhận tội luôn. Cho con đào tao nó tởn... hi hi hi!*"

LS. NGÔ TĂNG GIAO
Trích "CHUYỆN PHIÊM VỀ PHÁP LUẬT"